

STORTINGET

Innst. 33 S

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
fra helse- og omsorgskomiteen

Dokument 8:230 S (2017–2018)

**Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om
Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Ingvild Kjerkol, Elise Bjørnebekk-Waagen, Tore
Hagebakken, Tellef Inge Mørland og Tuva Moflag
om tiltak for å redusere forekomst og dødelighet av
føflekkreft**

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen legge til rette for en mer helhetlig og strukturert satsing på informasjon, forebygging og tidlig oppdagelse av hudkreft.
2. Stortinget ber regjeringen innføre ytterligere regulering av solarium for å begrense forekomst av føflekkreft, herunder utrede et reklameforbud.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for tilstrekkelig kapasitet innen patologifeltet for å være rustet til den varslede økningen av både føflekkreft og annen kreft i årene som kommer.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Elise Bjørnebekk-Waagen, Tore Hagebakken, Ingvild Kjerkol, Tuva Moflag og Tellef Inge Mørland, fra Høyre, Torill Eidsheim, Astrid Nøklebye Heiberg, Erlend Larsen og Sveinung Stensland, fra Fremskrittspartiet, Åshild Bruun-Gundersen og

Sylvi Listhaug, fra Senterpartiet, Kjersti Toppe, fra Sosialistisk Venstreparti, Sheida Sangtarash, fra Venstre, Carl-Erik Grimstad, og fra Kristelig Folkeparti, lederen Olaug V. Bollestad, deler bekymringene om utviklingen av føflekkreft i Norge. Føflekkreft er den kreftformen som øker mest i Norge, og vi har den høyeste dødeligheten av føflekkreft i Europa.

Norge er blant de landene i verden hvor relativt sett flest innbyggere får føflekkreft. Dette er en utvikling komiteen ønsker å snu. Det er fullt mulig å redusere antall krefttilfeller gjennom god informasjon, styrket kunnskap om faresignalene for hudkreft og andre tiltak.

Komiteen viser til at Helse- og omsorgsdepartementet ved statsråd Åse Michaelsen har varslet at en egen strategi for forebygging av hudkreft skal ferdigstilles i løpet av 2018. Det er foreslått at denne strategien skal få fire målområder for forebygging av hudkreft:

1. Forebygging av hudkreft gjennom statlig, fylkeskommunal og kommunal forvaltning.
2. Økt kunnskap og bevissthet om forebygging av hudkreft i befolkningen.
3. Revurdering av reguleringsregimet for solarier.
4. Målrettet og tidligere oppdagelse av hudkreft.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til at statens tilsyn med solstudioer høsten 2017 viste at nesten halvparten ikke hadde god nok alderskontroll, rundt halvparten oppfylte ikke kunnskapsprøven og nesten like mange hadde ikke hengt opp obligatorisk advarselsplakat. Flertallet viser også til en ungdomsundersøkelse gjennomført for Kreftforeningen i 2016, som viste at nesten åtte av ti var under 18 år første gang

de brukte solarium. Nesten alle var kunder i et ubetjent solstudio. Flertallet mener at dette indikerer at dagens regulering av solarier ikke blir fulgt godt nok opp.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at forståelsen av hvem som er berørt av kompetansekrav og krav om bestått solarieprøve, blir oppfattet forskjellig ute i fylkene. Det bør her presiseres at kravet ikke berører samtlige ansatte i virksomheten. Dette flertallet ber regjeringen sørge for at regelverk rundt kompetansekrav blir håndtert likt i alle fylker.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til representantforslaget og fremmer følgende forslag knyttet til det videre arbeidet med hudkreftstrategien:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for en mer helhetlig og strukturert satsing på informasjon, forebygging og tidlig oppdagelse av hudkreft.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer i tillegg følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for tilstrekkelig kapasitet innen patologifeltet for å være rustet til den varslede økningen av både føflekkreft og annen kreft i årene som kommer.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer også følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre ytterligere regulering av solarier for å begrense forekomst av føflekkreft, herunder utrede et reklameforbud.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen revurdere regulerings- og håndhevingsregimet for solarier for å begrense forekomst av føflekkreft, herunder utrede et reklameforbud.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, er opptatt av at det satses på informasjon om, forebygging og tidlig oppdagelse av hudkreft. Flertallet viser til at Norge er blant de land i verden som har høyest forekomst og dø-

delighet av hudkreft. De fleste tilfeller av hudkreft er mulig å forebygge, og flertallet mener det er viktig å intensivere innsatsen for å forebygge hudkreft.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti mener det er fornuftig å vurdere informasjonskampanjer om faren ved solariumbruk og annen soling, samt at forbud mot reklame for solarier bør vurderes. Erfaringer med et lignende virkemiddelapparat, som man f.eks. bruker på tobakks- og alkoholområdet, vil kunne ha god overføringsverdi til solariumsområdet. Disse medlemmer mener det også er fornuftig å vurdere en utredning av et reklameforbud.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for tilstrekkelig kapasitet innen patologifeltet for å være rustet til den varslede økningen av både føflekkreft og annen kreft i årene som kommer.

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen innføre ytterligere regulering av solarier for å begrense forekomst av føflekkreft, herunder utrede et reklameforbud.

Forslag fra Senterpartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen revurdere regulerings- og håndhevingsregimet for solarier for å begrense forekomst av føflekkreft, herunder utrede et reklameforbud.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen legge til rette for en mer helhetlig og strukturert satsing på informasjon, forebygging og tidlig oppdagelse av hudkreft.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 6. november 2018

Olaug Bollestad
leder

Erlend Larsen
ordfører

VEDLEGG**Brev fra Helse- og omsorgsdepartementet v/statsråd Åse Michaelsen til helse- og omsorgskomiteen, datert 18. juni 2018****Dokument 8:230 S (2017-2018) - Representantforslag om tiltak for å redusere forekomst og dødelighet av føflekkreft**

Det vises til oversendelse fra helse- og omsorgskomiteen 31. mai 2018, vedrørende Dokument 8: 230 S (2017-2018) fra stortingsrepresentantene Ingvild Kjerkol, Elise Bjørnebakken-Waagen, Tore Hagebakken, Tellef-Inge Mørland og Tuva Moflag om tiltak for å redusere forekomst og dødelighet av føflekkreft.

Komiteen ber om statsrådets uttalelse til følgende representantforslag:

1. Stortinget ber regjeringen legge til rette for en mer helhetlig og strukturert satsing på informasjon, forebygging og tidlig oppdagelse av hudkreft.
2. Stortinget ber regjeringen innføre ytterligere regulering av solarium for å begrense forekomst av føflekkreft, herunder utrede et reklameforbud.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for tilstrekkelig kapasitet innen patologifeltet for å være rustet til den varslede økningen av både føflekkreft og annen kreft i årene som kommer.

Det er bekymringsfullt at Norge er blant landene på topp i verden når det gjelder føflekkreft. Føflekkreft er den kreftformen som øker mest i Norge, og vi har den høyeste dødelighet av føflekkreft i Europa. Vi vet ikke helt sikkert hvorfor akkurat Norge er på topp i Europa, men vi vet at nordmenn generelt har usunne solingsvaner. Vi har generelt en lys hudtype, vi bråsoler oss og reiser mye til Syden.

Jeg mener det først og fremst er viktig at folk får vite hvorfor soling og solarier er farlig, og hva de selv kan gjøre for å beskytte seg. Vi blir eksponert for sol når vi er utendørs, og det å være utendørs er positivt for å få frisk luft og fysisk aktivitet samtidig som sol også er en viktig D-vitaminskilde. Det er viktig at folk får god informasjon om risikofaktorer ved soling og beskytter seg mot skadelige effekter av soling.

Reguleringen av solarier har de siste årene blitt strammet inn betydelig. Særlig innføring av 18-års grense er viktig og den må etterleves. Jeg mener derfor vi må vurdere nøye om det er nødvendig å innføre strengere reguleringer, inkludert reklameforbud, mot solarier.

Som representantene viser til, og som det går frem av Prop. 1 S (2016-2017), skal det utvikles en nasjonal strategi for å redusere forekomst og dødelighet av hudkreft i Norge.

Utkast til strategi for forebygging av hudkreft 2019-2023 skal ferdigstilles i løpet av 2018. Statens strålevern

leder dette arbeidet og samarbeider med blant andre Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Kreftregisteret. I tillegg har de knyttet til seg en bredt sammensatt referansegruppe med aktører fra berørte fagetater og frivillige organisasjoner.

De fire målområdene i strategien for forebygging av hudkreft er foreslått å være 1) forebygging av hudkreft gjennom statlig, fylkeskommunal og kommunal forvaltning, 2) økt kunnskap og bevissthet om forebygging av hudkreft i befolkningen, 3) revurdere reguleringsregimet for solarier og 4) målrettet og tidligere oppdagelse av hudkreft.

Når strategiutkastet foreligger vil jeg vurdere hvordan den skal følges opp.

Det er nylig lagt fram en ny nasjonale kreftstrategi (2018-2022) Leve med kreft, der det er et mål at tilbudet til kreftpasienter skal organiseres som helhetlige og godt koordinerte pasientforløp uten unødige forsinkelser. For å få til dette må sykehusene blant annet legge til rette for effektiv utredning og arbeide systematisk for å eliminere flaskehals. En slik flaskehals kan være undersøkelser av celle- og vevsprøver i patologiske laboratorier. Å sikre tilgang på legespesialister innenfor relevant fagområder, herunder patologi, er et delmål i kreftstrategien.

